

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики

*Про розгляд законопроекту
за реєстр. № 4281 від 29.10.2020 р.*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 3 березня 2021 року (протокол № 79) відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України про розмір та правовий режим зон з особливим режимом використання земель (реєстр. № 4281 від 29.10.2020 р.), внесений народним депутатом України Остапенком А.Д.

Законопроектом пропонується визначити правові та організаційні засади надання і використання земельних ділянок у зонах з особливим режимом використання земель (далі - зони), умови дотримання відповідного правового режиму використання земель, які встановлюється окремо для кожного військового об'єкта.

Зокрема, положеннями законопроекту передбачається здійснення таких заходів: визначення таких зон у документації із землеустрою, встановлення обмежень на використання власником або користувачем земельної ділянки в межах цих зон, здійснення державного, самоврядового, громадського контролю за дотриманням правого режиму в зонах, притягнення винних осіб до адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності за порушення законодавства України про правовий режим зон особливого режиму використання земель, що не звільняє винних осіб від відшкодування заподіяних збитків.

Відповідно до положень законопроекту:

- зони особливого режиму використання земель військових об'єктів визначатимуться у відповідній містобудівній документації та документації із землеустрою під час формування земельної ділянки та у проекті землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів та передбачається внесення змін у разі сформованої земельної ділянки,
- власникам і користувачам земельних ділянок, на які встановлено обмеження, видаватиметься витяг із Державного земельного кадастру, складовою частиною якого є кадастровий план із нанесеними межами таких зон, а також письмовий перелік обмежень, передбачених цим Законом,

- надання земельних ділянок державної та комунальної власності у власність і користування для потреб військових об'єктів здійснюватиметься за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування та їх використання за договором із власником чи користувачем земельної ділянки шляхом встановлення постійних (*в межах забороненої зони, для розміщення на земельній ділянці інформаційних щитів, попереджувальних знаків, які стосуються функціонування військових об'єктів*) або строкових (*для розміщення інформаційних щитів, попереджувальних знаків, проходу, проїзду, а також перевезення через земельну ділянку будівельних та інших матеріалів для функціонування військових об'єктів*) земельних сервітутів без зміни цільового призначення цих земельних ділянок. Межі земельної ділянки, на яку поширюється дія земельного сервітуту, наноситимуться на кадастровий план земельної ділянки і за необхідності переноситимуться в натуру (на місцевість) та закріплюються відповідними межевими знаками. Право земельного сервітуту виникатиме після його державної реєстрації,

- власник, землекористувач земельної ділянки, щодо якої встановлено земельний сервітут, матиме право вимагати від осіб, в інтересах яких встановлено земельний сервітут, плату за його встановлення та відшкодування втрат, завданих обмеженням прав власників землі, користувачів та орендарів за умови погіршення якості угідь внаслідок негативного впливу, спричиненого діяльністю військового об'єкту в межах земельної ділянки передбаченої сервітутом. У разі якщо встановлення земельного сервітуту призводить до неможливості використання земельної ділянки (її частини), власник чи користувач земельної ділянки має право вимагати вилучення (викуп) земельної ділянки (її частини) для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності, а орендар такої ділянки має право вимагати розірвання договору оренди земельної ділянки та вимагати в іншій сторони відшкодування понесених збитків.

Слід зазначити, що положеннями законопроекту пропонується фінансування робіт із землеустрою, необхідних для встановлення сервітутів, та їх державну реєстрацію здійснювати за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Разом з тим, згідно із статтею 67 Закону України «Про землеустрій», фінансування робіт із землеустрою здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів юридичних осіб, громадян та інших джерел, не заборонених законом. З урахуванням зазначеного, Міністерством фінансів України у експертному висновку пропонується у пункті 15 статті 7 проекту закону після слів «місцевих бюджетів» доповнити словами «коштів юридичних осіб, громадян та інших джерел, не заборонених законом».

Крім того, у експертному висновку Міністерства фінансів України зазначено, що реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових витрат державного бюджету на встановлення попереджувальних знаків щодо меж заборонених зон, визначення зон особливого режиму використання земель у документації із землеустрою, відшкодування власникам і користувачам земельних ділянок збитків, заподіяних внаслідок встановлення обмежень на використання земельних ділянок у межах зон особливого режиму використання земель або викупу земельних ділянок.

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту, реалізація положень законопроекту матиме вплив на показники державного бюджету, потребуватиме додаткових витрат на 2022-2024 роки загалом, у сумі 53,9 млн гривень і, зокрема, у 2022 р. – 8,6 млн грн, у 2023 р. – 20 млн грн, у 2024 р. – 25,3 млн грн (на встановлення попереджувальних знаків щодо меж забороненої зони у сумі - 0,8 млн грн, визначення зон особливого режиму використання земель у документації із землеустрою – 7,8 млн грн, відшкодування збитків власникам і користувачам земельних ділянок внаслідок встановлення обмежень на використання земельних ділянок у межах зон особливого режиму використання земель – 45,3 млн грн) та визначення джерел їх покриття.

При цьому, Міністерством фінансів України зауважено, що автором у розрахунках не враховано можливі додаткові витрати державного бюджету на викуп земельних ділянок у власників і користувачів, у разі неможливості використання земельних ділянок. Водночас, Міністерство фінансів зазначило, що у бюджеті на 2021 рік кошти на реалізацію цього законопроекту не передбачені та зауважило, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням вищезазначених зауважень.

Слід зауважити, що розробником всупереч вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту не надано належних фінансово-економічних обґрунтувань (розрахунків), а також пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Термін набрання чинності, визначений у законопроекті, не відповідає частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, якою передбачено, що закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Враховуючи зазначене, Міністерством фінансів України запропоновано положення пункту 1 Прикінцевих положень законопроекту щодо набрання чинності Законом з моменту його ухвалення узгодити з вимогами статті 27 Бюджетного кодексу України, встановивши термін набрання чинності законом з 1 січня 2022 року.

За наслідками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект Закону України про розмір та правовий режим зон з особливим режимом використання земель (реєстр. № 4281 від 29.10.2020 р.), внесений народним депутатом України Остапенком А.Д., має вплив на показники бюджету (збільшує витрати державного та місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року - не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Ю.Ю. Арістов

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/78349 від 04.03.2021

422526